

Velkommen til HØSTMØTE

- **onsdag 21. november kl 18** i lokalene til **Hartmark, Hoffsveien 21-23, 4. etasje**. Ta **trikk 13** til Hoff. Der starter Hoffsveien, gå oppover veien på høyre side til nr 21-23. Ring på til Hartmark. Kjører du bil, finner du parkeringsplass vis a vis.
- Vi bestiller pizza og drikke til selvkost. Utlodning.
- **Foredrag av Eldrid Midttun** fra Flyktninghjelpen: *"Tilbake til en framtid"*. Midttun har arbeidet i Gulu med å hjelpe barn og unge tilbake til en normal framtid – gjennom ett års intensiv skolegang og oppfølging, med alfabetisering, praktisk yrkesutdanning, menneskerettigheter.
- Styret legger fram forslag til prosjekter vi kan jobbe med.

Høsten 2012 – hvor står vi nå?

Av VaUs leder Frøydis Guldal

Vårt samarbeid med VEDCO er i en ny fase, der Norad bevilger midler direkte til VEDCO, mens VaU har en rådgivningsfunksjon, i den grad VEDCO ønsker det. Det er satt av midler i budsjettet til reiser for prosjektkomiteen, og i høst har Karl H. Solberg og Åge Rønningen vært i Kampala.

På forrige medlemsmøte, og på årsmøtet, fikk styret i oppdrag å sende søknad til Norad om et nytt prosjekt der Norad kunne stå for 90 % av finansieringen. Det har vi ikke klart. Vi har brukt tid på å prøve å finne et prosjekt, og vi har kommet et stykke på vei. Men vi har ikke klart å komme i havn. Styret har arbeidet med flere forslag, som vi tar med oss videre. Vi håper å klare dette om ikke altfor lenge.

Et prosjektforslag er en utvidelse av det skolegruppa holder på med. Skolegruppa vil hjelpe noen flere skoler på samme måten som de tre skolene de allerede har kontakt med. De ser ikke for seg noe stortilt prosjekt med mange skoler. De mener at det er viktig at det blir kvalitet over samarbeidet, og at tanken om vennskapsskoler er med hele tiden. Foreløpig vil de ta kontakt med en skole som ønsker å samarbeide, fortrinnsvis i samme område som de andre skolene. Ingrid Opdøl og Anna Marie Seljebø besøkte de tre vennskapsskolene våre nå i høstferien.

Blant medlemmene har det vært stemning for å samarbeide med Mitandi. Dette er allerede et

effektivt prosjekt, og her vil vi prøve å gå sammen, og få til enda litt til. Tor Inge Rølland forteller i dette bladet om innsamling til solcellestrom på Mitandiklinikken.

Vi har også kontakt med en organisasjon som heter International Institute of Rural Reconstruction, IIRR. Det er en internasjonal organisasjon som har prosjekter, blant annet i Uganda. De arbeider med bønder, og fokuserer på mye av det samme som VEDCO, som dyrking av mat, salg, og bearbeiding av jordbruksprodukter. Vi har lagt dette fram for Norad, og vi skal gå videre for å finne ut om det er mulighet for et samarbeidsprosjekt. Det er Christian Erlandsen som har kontakt med denne organisasjonen.

Det er en organisasjon i Lira som heter Freidis Rehabilitation & Disable Centre. De arbeider med rehabilitering av funksjonshemmede. Dette er et stort prosjekt, der vi vil vurdere om vi kan samarbeide med dem om en del av prosjektet deres. Det drives av en ugander som har bodd i Norge. Tor Inge Rølland er vår kontaktperson

Disse ideene vil vi si mer om på høstmøtet. Velkommen til en samling onsdag 21. november!

De av dere som har gitt oss e-postadressa si, mottar Uganda-nytt elektronisk. De andre får den som vanlig post. Grunnen er økonomien. Frimerker og konvolutter er en stor utgiftspost. Hvis du av en eller annen grunn likevel ønsker å motta Uganda-nytt på papir, så send oss en melding. Og hvis du hører til dem som har e-post, og likevel har fått papirutgaven, så send oss e-postadressa di dersom du kan tenke deg å bidra til dette sparetiltaket!

Innsamling til solcellestrøm på Mitandiklinikken

Ved oppstigningen til de vakre Rwenzori-fjellene driver den norske familien Oldebråten et langsiktig landsbyprosjekt på frivillig basis. Siden 1987 har familien jobbet med å gi lokalsamfunnet tilgang på skoler for barna og nå nylig også et bedre lokalt helsetilbud. Klinikken fra 1950-tallet er under oppgradering, og bygningsmassen utvides nå for å kunne ta imot stadig flere pasienter fra en voksende befolkning i området.

Nesten 100.000 mennesker sogner til klinikken, og Mitandi utvider for å ta unna for det økte behovet for helsetjenester i lokalsamfunnet. Målet er at legene, jordmødrene og sykepleierne skal levere enda bedre helsetjenester, familierådgivning, prevensjon og trygge fødsler til tusenvis av mennesker i Rwenzori. Kvinner og barns helse har særskilt prioritet.

Venner av Uganda har startet et samarbeid med Mitandi for å skaffe de tre nye sykestuene solcelle-strøm, slik at de får lys til behandling etter at mørket siger på, og dessuten kan drive enkle elektriske apparater. Styret i VaU har allerede bevilget kr 5.000 til formålet, men vi er avhengige av bidrag fra medlemmene for å kunne realisere prosjektet. Totalt innsamlingsbehov er kr 24.000 og

Staben på Mitandiklinikken.
(Foto Mitandi.com)

vi trenger da ytterligere 19.000 kroner for å komme i mål. Hvis du har lyst og anledning til å bidra, kan du sette inn bidrag på VaUs gavekonto:

0539 16 80770. Husk å merke gaven «Mitandiklinikken». Så fort vi er i mål med innsamlingen, kan vi gå til innkjøp av solcellepaneler og utstyr. Vi vil lage en rapport med bilder som viser utstyret i bruk og effekten av bidraget. Ditt bidrag vil gjøre en stor forskjell for helsearbeiderne på Mitandi.

Klinikken jobber tett på lokalsamfunnets behov og arrangerer folkemøter om viktige temaer. Eksempler på aktuelle temaer er familierådgivning, prevensjon, fødsler, graviditet hos barn, kvinnehelse, overgrep, ernæring og jordbruk.

Mer informasjon på medlemsmøtet eller se: www.mitandi.com/trenger/solceller_sykestuer/

VEDCO-prosjektet avsluttes – klart for nytt

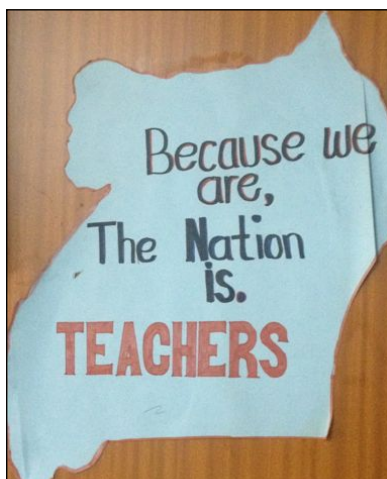
Karl Solberg og Åge Rønningen var VaUs utsendte i Uganda fra 25. august til 26. september i år. Hovedformålet med reisen var å gi konsulentbistand til VEDCO, innenfor vår avtale med organisasjonen og i henhold til VEDCOs oppdragsbeskrivelse. Her er Karls og Åges rapport:

Fase II av nåværende prosjekt "Poverty Alleviation through Commercialization of Agriculture" går inn i sitt siste år. Søknaden ble gjennomgått med VEDCO i Kampala og oversendt Norad 30. september. Budsjettet for 2013 er kr 400 000 fra Norad, pluss et overført mindre beløp (kr 2 415) av vårt prosjektbidrag fra 2011. Budsjettet inneholder en post for dekning av prosjektreise for to VaU-personer i 2013.

Det nye prosjektet heter "Climate Change Adaption and Women Empowerment for Improved Food Security". Norad sa nei til prosjektsøknaden fra 2011. Ambassaden i Kampala stilte seg imidlertid positivt, og prosjektsøknaden ble slutført sammen med VEDCO i Kampala. Søknaden er basert på kommentarene i en evaluering foretatt av Norad, og den er nå oversendt Norad. Prosjektet er komplisert og omfattende (ca 26 millioner kroner over fire år). VEDCO forutsetter at VaU deltar med faglig bistand i prosjektet, og det er satt av midler i VEDCOs budsjett for våre reiseutgifter i den forbindelse.

(forts siste side)

Over: I begynnelsen av oktober feiret Uganda både 50 års uavhengighet og Lærernes dag. Til høyre: Stolte jenter og gutter i Walukunyu i drakter fra Torshov Sport.

Solcellepanel på alle “våre” skoler

I høstferien 2012 dro Liv Patel fra VaUs sosio-kulturelle gruppe, Ingrid Opdøl fra skolegruppa og Anna Marie Seljebø, VaU-medlem og lærer ved Rommen skole, på Uganda-tur. Formål var å besøke VaUs vennskapsskoler Walukunyu, Kiralamba og Kalegala.

Solarenergi

Nyhet i 2012: Alle tre skolene har fått solcellepanel på taket, som skaffer belysning i to klasserom og kontor. Dette muliggjør at elevene i 7. klasse får ekstraundervisning på kveldstid. Solcelleopplegget er finansiert av skolegruppa.

Regnvannopsamling fra takene

Helsestasjonen i Walukunyu har fått ny 20 000-liters vanntank, finansiert av sosiokulturell gruppe. Ved skolen hadde mangelfull rensing av takrennene skapt problemer for vannopsamlingen. Dette er nå rettet på, og systemet fungerer. Nå på slutten av tørketida var det lite vann i begge vanntankene. Når regntida slår til, vil de fort fylles igjen.

Skolehagene

Frukttrærne i Walukunyu har vokst seg store og fine, og bærer frukt – appelsiner, guavas og mango – som elevene kan forsyne seg av. Søtpoteter og mais fra hagen gir råstoff til elevenes skolemåltid. I Kiralamba er foreldrene i gang med å anlegge en 8 mål stor skolehage med 140 frukttrær og grønnsaker. Skolegruppa finansierer inngjerding, hageredskaper og frukttreplanter.

Elevaktiviteter

Ved alle tre skolene var elevene livlige, nysgjerrige og aktive. I friminuttene var det full fart med fotball, nettbball og slengtau.

Sportsbutikken Torshov Sport hadde funnet ut at de ønsket å sponse vennskapsskolene våre med 40 fotball- og nettbballdrakter, to fotballer og én basketball. Vi hadde gleden av å dele ut draktene. Heia Kaja på Torshov Sport, gaven vakte stor jubel!

Brevvekslingen mellom vennskapsskolene i Uganda og Norge fortsetter med stor iver. Kalegala mistet sin norske vennskapsskole i vår. Nå har skolen fått to nye: Nerstad lille bygdeskole i Sigdal, og Rommen store barne- og ungdomsskole i Oslo. Brevkontakten er allerede i full gang.

Barns muligheter og rettigheter

Mangel på arbeids- og utdanningstilbud etter grunnskolen skaper overskrifter i mediene i Uganda. Liten skolemotivasjon, overgrep, misbruk og uønsket graviditet gjør at mange elever slutter før fullført 7.klasse. VaUs vennskapsskoler er også berørt av denne problematikken. Klasesett av FNs barnekonvensjon, bearbeidet av UNICEF til en språkform forståelig for barn, ble gitt til alle de tre skolene av skolegruppa. Dette ble tatt meget vel imot.

Uganda National Teacher's Union (UNATU)

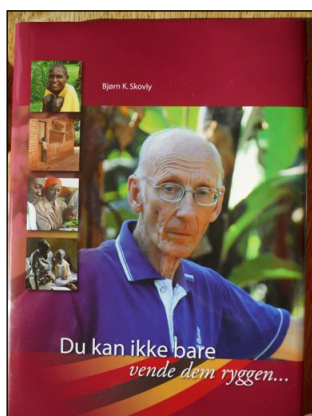
Vi besøkte hovedkontoret i Kampala for samtale med ledelsen. UNATU har barnekonvensjonen høyt på agendaen, og vi fikk mye fint opplysningsstoff som vi delte ut ved vennskapsskolene. 85 000 av Ugandas lærere er organisert i UNATU, deriblant flere av våre lærere.

Ingrid Opdøl

Bevegende lesning om ”Det som gir fred”

Bjørn Simensen reiste til Uganda som freds-korpsdeltaker i 1968. Han giftet seg der med Sarah i 1970 og har siden bodd i Uganda. De to har bygd opp en organisasjon kalt *Balikuddembe*, som betyr "Det som gir fred".

Bjørn Skovly er president i Lions-klubben i Luster, og kom tilfeldigvis i kontakt med Bjørn og Sarah ved et besøk i Uganda. Han ble opptatt av deres, spesielt Bjørn Simensens, historie og besluttet å skrive en bok om ham og hans liv i Uganda. Boken, som heter "Du kan ikke bare vende dem ryggen...", er meget lesverdig. Historien om Bjørns liv er bevegende lesning. Han har hatt

utrolig mange uhyggelige og skremmende opplevelser, ikke minst i Amin-tiden. Både han og Sarah har vært gjennom perioder med sykdom og kriser. Likevel har de hele tiden tatt til seg og tatt seg av mennesker i vanskelige livssituasjoner. Organisasjonen *Balikuddembe* ble bygd opp, og med støtte fra Lions-klubber i Norge har mange barn fått skolegang og utdanning.

Boken inneholder også historier om forskjellige mennesker som Bjørn og Sarah har hjulpet. I tillegg gir boken en god innføring i Ugandas historie. Den er også delikat å bla i, med fin layout, og mange flotte bilder.

”Du kan ikke bare vende dem ryggen...” kan bestilles ved å ringe Bjørn Skovly på mobiltelefon **95 98 66 31**. Inntektene av boksalg går nå fullt og helt til *Balikuddembe*.

Anne Carling

Rapport fra Uganda-reise (forts. fra side 2)

Maismøllene. Det nye utstyret innkjøpt til **Kalagala** var av tvilsom kvalitet. Torstein Kravik og hans mekaniker Boogere har gjort tidkrevende og helhjertet innsats for å få mølla i kjørbar stand. Bygningen for maismølla i **Kakooge** er ferdigstilt og utstyr innkjøpt. Eieren av den private nabomølla har tilbudt deling av eksisterende trafo, og forhandling om betingelsene for dette pågår.

Registrert NGO: Hans Venvik har stått for kontakten med myndigheten som har med NGO-er i Uganda å gjøre: *The NGO Board, Ministry of Internal Affairs*. VaU var allerede registrert, men registreringen er ”aktivert” med følgende representanter: Cato Lund, Hans Venvik og Torstein Kravik. De utgjør kjerne-troppen i Norwegian Friends of Uganda, Uganda.

Uganda-nytt med epost

Denne utgaven av Uganda-nytt sendes som PDF-fil med epost til de medlemmene som har sendt oss mailadresse. Slik sparer VaU utgifter til porto.

Bruker du epost, men har glemt å gi oss adressen? Send den til Åge Rønningen: **rbcint@hotmail.com**

Venner av Uganda

Postboks 6652 St. Olavs plass
0129 Oslo

www.vau.no

**facebook.com/
venneravuganda**

konto medlemskontingent:

0530 07 84595

gavekonto:

0539 16 80770

Leder: Frøydis Guldahl

tlf. 971 79 481

froydisg@online.no

Nestleder: Tor Inge Rølland

tlf. 950 45 700

toringerolland@hotmail.com

Økonomiansvarlig:

Åge Rønningen

tlf. 908 55 864

rbcint@hotmail.com

Styremedlemmer:

Ståle Lindblad

slindbla@online.no

Christian Erlandsen

christian@erlandsen.no

Redaksjon/layout

Uganda-nytt:

Bodil Bakken, tlf. 900 57 859

bodibakk@online.no

